

KOGERKERKGEMEENTE

Zondag 3 november 2024 - Gedachteniszondag

Orgelspel

Welkom (*ouderling*)

Stilte

Drempelgebed (*ouderling*)

Aanvangslied: 'Heer, die mij ziet zoals ik ben', Psalm 139: 1 en 7

Bemoediging (*ouderling*)

Aanvangslied: 'Heer, die mij ziet zoals ik ben', Psalm 139: 8 en 9

Kyrië

Laten wij bidden

Eeuwige,
op deze zondag waarop wij licht ontsteken voor hen die gestorven zijn,
mensen dichtbij en ver weg,
vragen wij om uw troost en ontferming.

Gij zijt onzichtbaar voor onze ogen
en niemand heeft U ooit gezien.
Maar wij vermoeden en geloven
dat Gij ons draagt, dat Gij ons dient.

Amen.

Zingen: 'Heer, onze Heer, hoe zijt Gij aanwezig, lied 275

Gedachtenis

Op deze zondag na Allerzielen
staan we stil bij het afscheid van onze geliefden,
die we verloren aan de dood.
Wij staan stil bij ons verdriet om het gemis,
over de lege plek die zij achterlaten in ons leven van alledag.
We staan ook stil bij de vreugde om het goede dat was,
en de dankbaarheid voor alles wat zij voor ons betekenen.
Betekenen in de tegenwoordige tijd.
Onze geliefden blijven voortleven in onze harten en hoofden.
Wij blijven met hen in gesprek.

In de kerk vertrouwen we erop
en zeggen we tegen elkaar
dat wat elk mens uniek maakt,
dat wat jou jij maakt,
jouw ziel,
niet verloren gaat,
maar gebundeld is in het licht van de Eeuwige.

Kerkvader Augustinus scheef:
'De mens die wij liefhebben is niet meer daar waar zij of hij was,
maar overal waar wij haar of hem gedenken.'

Wij gedenken de mensen uit ons midden

Wij noemen vanmorgen eerst de namen van mensen uit ons midden,
die dit jaar zijn overleden.
We steken een licht aan bij de kruisjes met hun naam.

1.

Op 22 december is overleden Karel Ritsma op de leeftijd van 92 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Karel, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

2.

Op 22 december is overleden Helena Sophia Boesser-Singels op de leeftijd van 93 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Leni, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

3.

Op 25 januari is overleden Everdina Christina Prins- van Ettehoven op de leeftijd van 101 jaar

Aansteken kaarsje

Everdina Christina, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

4.

Op 5 maart is overleden Lijntje Cool-Brussaard, op de leeftijd van 89 jaar

Aansteken kaarsje

Lijni, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

5.

Op 8 maart is overleden Willem George Keyner op de leeftijd van 74 jaar

Aansteken kaarsje

Wim, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

6.

Op 29 maart is overleden Maria Johanna Jacoba Visser op de leeftijd van 92 jaar

Aansteken kaarsje door Hans

Marie, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

7.

Op 11 juli is overleden Dieuwke Hogervorst-Schreur op de leeftijd van 87 jaar

Aansteken kaarsje

Dieuwke, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

8.

Op 12 juli is overleden Willem Frans Houthuijse op de leeftijd van 81 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Pim, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

9.

Op 16 september is overleden Gustav Hans-Martin Röhling op de leeftijd van 79 jaar

Aansteken kaarsje door familie

Martin, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

10.

Op 22 september is overleden Willem Pieter Tip op de leeftijd van 79 jaar

Aansteken kaarsje

Wim, jouw naam geborgen in het licht van de Eeuwige

Orgelmuziek

Wij gedenken mensen wereldwijd

Wij gedenken vanmorgen ook mensen dichtbij en ver weg,
van wie we de namen niet kennen.

Wij steken een licht aan voor alle mensen die, op zoek naar een beter
leven, omkwamen op weg naar een veilige haven.
Mensen van wie alleen familie en vrienden in landen ver van hier de
namen kennen.

Aansteken kaarsje

Al jullie namen geborgen in het licht van de Eeuwige

Wij steken een licht aan voor alle mensen,
die het afgelopen jaar zijn gestorven, en elke dag sterven,
als gevolg van oorlogsgeweld, dat alleen verliezers kent en waar geen
einde aan lijkt te komen.

Aansteken kaarsje

Al jullie namen geborgen in het licht van de Eeuwige.

Wij steken een licht aan voor alle mensen, die in stilte en eenzaamheid
gestorven zijn, niemand die hen mist.

Aansteken kaarsje

Al jullie namen geborgen in het licht van de Eeuwige

Aansteken kaarsjes en orgelmuziek

Eeuwige, in jouw licht geborgen zijn zoveel mensen,
die we dit jaar verloren of al langer moeten missen.
Geliefden, familieleden, vrienden, tijdgenoten, leeftijdgenoten.
Mensen die een licht waren op onze levensweg,
die ons de liefde leerden,
met wie we onze tijd deelden.
Mensen waarvan we zoveel houden.
Wees aanwezig
en troost ons als wij lichtjes aansteken,
hier in de kerk of thuis,
en hun namen in onze gedachten noemen.

Overweging

Ik wil jullie vandaag, op deze bijzondere zondag, waarop we stilstaan bij afscheid nemen, verdriet hebben, moed vinden en troost ontvangen, twee levensliederen meegeven.

Liederen kunnen vaak beter dan wat dan ook onder woorden brengen wat we voelen bij afscheid, verdriet, moed en troost. Een lied is soms tot op het laatst wat je nog kunt delen met iemand van wie je afscheid neemt. Als het gesprek stopt kan het zomaar zijn dat je wel samen kunt zingen. Een lied blijft vaak langer op de lippen dan wat dan ook. Vertrouwde, geliefde woorden, die een leven lang met ons meegaan.

Om te beginnen wil ik een lied uit de Bijbel voorlezen.

Psalm 23.

Uit een Bijbelboek dat alleen maar uit liederen bestaat: de Psalmen. Voor veel mensen, die opgegroeid zijn met de liederenschat uit de Bijbel, is dit lied een vertrouwde en geliefde tekst.

*De Heer is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.*

*Hij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water,
hij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden
tot eer van zijn naam.*

*Al gaat mijn weg
door een donker dal,
ik vrees geen gevaar,
want u bent bij mij,
uw stok en uw staf,
zij geven mij moed.*

*U nodigt mij aan tafel
voor het oog van de vijand,
u zalft mijn hoofd met olie,
mijn beker vloeit over.*

*Geluk en genade volgen mij
alle dagen van mijn leven,
ik keer terug in het huis van de Eeuwige
tot in lengte van dagen.*

Psalm 23 gaat over het geloof, het vertrouwen, dat je je als mens gedragen mag weten.
Gedragen door iets dat boven mensen uitgaat.
Iets groters, sterkers, een liefdevolle kracht.
Hoe brengen wij mensen dat vertrouwen onder woorden?
We gebruiken daarvoor al eeuwenlang namen als God, de Eeuwige, Licht, of Liefde.

De psalm spreekt van 'Herder'.
Iemand die zijn schapen kent,
hen beschermt,
niet van hun zijde wijkt.
Die jou als mens leidt langs veilige paden
en je laat rusten in groene weiden.

Wat een troostend beeld.
Wat er ook gebeurt, hoe ver van huis, van onze bestemming,
we soms ook zijn in ons leven,
er is een Herder die niet van onze zijde wijkt.

Tegelijkertijd kent de psalm ook de andere kant van ons leven.
Gelukkig maar.
Anders zouden wij onszelf niet zo goed in dit lied herkennen.
De Bijbel is een echt mensenboek.
De psalm vertelt ook over tijden waarin het leven onveilig is,
waarop je weg voert door een donker dal,
en je misschien wel helemaal niets meer ervaart van God, van troost,
van moed.
We herkennen dat allemaal.
Er zijn grote ups, maar ook downs op onze levensweg.
Het kan zo heel anders gaan in een mensenleven dan we hadden gewild
en gehoopt.
Soms zomaar plotseling.
Er is verdriet, spijt, angst, dood en rouw in ons leven.
De psalm weet daarvan en nodigt ons toch uit om mee te zingen:

*Al gaat mijn weg
door een donker dal,
ik vrees geen gevaar,
want u bent bij mij,
uw stok en uw staf,
zij geven mij moed.*

Ook in deze donkere woorden van de psalm
is de Eeuwige als een Herder die over ons waakt.
Die ons niet alleen laat.

En van wie we het gelaat, het aangezicht, misschien wel herkennen in
mensen om ons heen, die bij ons blijven als het donker is,
die ons moed inspreken en ons troosten.

*Geluk en genade volgen mij
alle dagen van mijn leven,
ik keer terug in het huis van de Eeuwige
tot in lengte van dagen.*

Zo eindigt de psalm.

Geluk en genade volgen mij alle dagen van mijn leven.
Dat kan toch eenvoudigweg niet, zeggen wij mensen dan.
Toch is het maar net waar je de focus legt.
Kleine alledaagse dingen kunnen al een teken van geluk of genade zijn.
We kunnen elkaar daarop wijzen als we zien dat het lied op de lippen
van de ander stukt.

Terug naar de ontroerende en voor zovelen vertrouwde woorden van het
begin:

*De Heer is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.*

*Hij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water.*

Er zijn in ons leven genoeg momenten waarop we dit ervaren, en
hebben ervaren.
Er zullen ook genoeg momenten geweest zijn, en nog komen, waarop
die rust ons mijlen ver weg lijkt, onbereikbaar zelfs.
Maar laten we dat lied over die Herder blijven oefenen.
Met elkaar.

Op al die verschillende levensmomenten.
Bij afscheid en verdriet, op zoek naar moed en troost.

Twee liederen heb ik jullie beloofd.
Behalve het Bijbelse lied heb ik ook een liedje meegenomen dat in dit boekje staat.
Met prachtige tekeningen, die u straks, bij de koffie maar even moet komen bekijken.
Het heeft als titel 'Over de grote rivier' en daaronder staat:
over afscheid nemen, verdriet hebben, moed vinden en troost geven.

Het is een verhaal voor kleine en grote mensen.

Verhaal

Amen.

Zingen: 'Ubi caritas', lied 568A, driemaal

Mededelingen, collecten en orgelmuziek

Gebeden

Laten wij bidden

Eeuwige,
wij danken U voor het leven van onze geliefden,
zielsverwanten, die we moeten missen.
Laat hun gedachtenis ons tot zegen zijn,
laat hun liefde in onze harten bewaard blijven
en laat hun namen blijven klinken in onze verhalen.

Wij brengen voor uw Aangezicht
de namen en woorden op de gedachteniskaartjes,
die gisteravond, op de avond van Allerzielen,
zijn geschreven door mensen
die een lichtje hebben aangestoken hier in de kerk
en een kaartje hebben achtergelaten op het prikbord.

Eeuwige, soms breekt ziekte zo plotseling in, in een mensenleven.
Ineens leef je tussen hoop en wanhoop.
Eeuwige, wees bij alle zieken en de mensen die hen liefhebben.

Eeuwige,
de tijd waarin wij leven is soms zo verwarrend en beangstigend.
Waar gaat het heen met onze wereld vol geweld, machtswellust,
onrecht?
Het gaat ons voorstellingsvermogen te boven wat mensen elkaar
aandoen.
Eeuwige, we zijn ook vol zorgen over de toekomst van deze aarde.
Over heel die prachtige schepping die gevaar loopt.

Goede Herder behoed ons, en leid ons op de goede weg.

In stilte brengen wij voor U wat er leeft in ons hart.

Samen bidden wij de woorden die van generatie op generatie worden
doorgegeven:

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit
tot in eeuwigheid.
Amen.

Slotlied: 'Zolang wij ademen', lied 657

Zegen

Ga van hier in eenvoud,
in vriendelijkheid,
en in vrede
op zoek naar liefde
en de Eeuwige zal met jullie gaan.

Amen.